

ПРАВОВІ ПОЗИЦІЇ ВЕРХОВНОГО СУДУ, ЯКІ СКАСУВАЛИ ПОПЕРЕДНЮ СУДОВУ ПРАКТИКУ (на 04.05.2026)

- ✓ Щодо тлумачення п. 10-3 розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України “Про виконавче провадження”
- ✓ Щодо правової природи договору оренди торговельного місця на ринку та застосування до нього Закону України "Про оренду державного та комунального майна"
- ✓ Щодо повноважень суду касаційної інстанції скасувати судові рішення ex officio у разі ухвалення його про права осіб, не залучених до участі у справі
- ✓ Щодо застосування ч. 2 ст. 625 ЦК України до грошового зобов’язання, можливість примусового стягнення якого за судовим рішенням остаточно втрачена

Скасована правова позиція	Актуальна правова позиція
Щодо тлумачення п. 10-3 розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України “Про виконавче провадження”	
Правова позиція КЦС ВС згідно з Постановою від 14.03.2024 у справі № 159/22/22	Правова позиція КЦС ВС згідно з Постановою від 06.04.2026 року у справі № 545/304/22
Підпунктом 1 пункту 10-3 розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про виконавче провадження» передбачено, що тимчасово, на період до припинення або скасування правового режиму воєнного стану в Україні, зупиняється вчинення виконавчих дій та заходів примусового виконання рішень (у тому числі накладення арешту на майно та кошти), боржником за якими є АТ «Укрзалізниця». Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Вище було наведено зміст підпункту 1 пункту 10-3 розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про виконавче провадження», яким імперативно унормовано дії державного виконавця щодо зупинення вчинення виконавчих дій та заходів примусового виконання рішень, боржником за якими є АТ «Укрзалізниця». Таке зупинення та його строки встановлено на період до припинення або скасування правового режиму воєнного стану в Україні. Отже за відсутності у цьому конкретному випадку у державного виконавця можливості в межах повноважень та у	Згідно із Законом України від 28 липня 2022 року № 2468-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння процесам релокації підприємств в умовах воєнного стану та економічного відновлення держави» (далі - Закон № 2468-IX), який набрав чинності 19 серпня 2022 року, розділ XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 1404-VIII доповнено пунктом 10-3, відповідно до якого тимчасово, на період до припинення або скасування правового режиму воєнного стану в Україні: - зупиняється вчинення виконавчих дій та заходів примусового виконання рішень (у тому числі накладення арешту на майно та кошти), боржником за якими є акціонерне товариство «Українська залізниця»; - підлягають зняттю арешти, накладені до набрання чинності цим Законом на кошти та майно акціонерного товариства «Українська залізниця» у виконавчих провадженнях. Очевидно, що основною метою зупинення вчинення виконавчих дій та заходів примусового виконання рішень (у тому числі накладення арешту на майно та кошти) у виконавчих провадженнях, боржником за якими є АТ «Українська залізниця», а також зняття всіх раніше накладених арештів на майно вказаної юридичної особи було підтримання фінансової стабільності АТ «Українська залізниця» та усунення будь-яких перешкод у здійсненні ним безперервної господарської

спосіб, що передбачені Законом України «Про виконавче провадження», поновити виконавче провадження до закінчення строку дії відповідних обставин, що стали підставою для зупинення виконавчого провадження (припинення або скасування правового режиму воєнного стану в Україні), усі прийняті ним рішення та вчинені виконавчі дії у період воєнного стану на території України вважатимуться такими, що прийняті або вчинені з порушенням визначеної цим Законом процедури.

Натомість зупинення виконавчого провадження з підстав, передбачених підпунктом 1 пункту 10-3 розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про виконавче провадження», не порушує прав боржника та не покладає на нього додаткових зобов'язань, а навпаки, зупинення вчинення виконавчих дій та заходів примусового виконання рішень здійснено на захист інтересів АТ «Укрзалізниця» як національного перевізника вантажів і пасажирів з метою збереження та підтримання його потенціалу в умовах воєнного стану.

У справі, яка переглядається, після усунення обставин, що стали підставою для зупинення виконавчого провадження, державний виконавець буде зобов'язаний не лише поновити виконавче провадження, а й розглянути в установлені законом строки заяви та клопотання сторін, у тому числі вирішити в межах поновленого провадження заяву АТ «Укрзалізниця» про закінчення виконавчого провадження у зв'язку з добровільним фактичним виконанням рішення суду до моменту пред'явлення стягувачем виконавчого документа на примусове виконання.

За наявності постанови державного виконавця про

діяльності. Одним з аспектів забезпечення стабільного фінансового стану на підприємстві є збереження коштів цієї юридичної особи, які вона винна за судовими рішеннями, на її рахунках та можливість їх тимчасового (до закінчення воєнного стану) використання у своїй безпосередній діяльності для виконання статутних завдань.

Отже, мета прийняття Закону № 2468-IX є зрозумілою, соціально й економічно обґрунтованою та жодним чином не ставиться під сумнів. Законом визначено, що і в разі, коли кошти з боржника стягнені в примусовому порядку та перераховані на депозитний рахунок виконавчої служби, і в разі, коли боржник добровільно, без вимоги виконавця, виконав судове рішення шляхом перерахування коштів на депозитний рахунок органу виконавчої служби, виконавець зобов'язаний не пізніше наступного робочого дня перерахувати отримані від боржника кошти стягувачу.

Закон не надає можливості виконавцю притримати кошти, які перебувають на депозитному рахунку виконавчої служби, які вже стягнені чи перераховані на виконання судових рішень.

Отже, залишення коштів, перерахованих АТ «Українська залізниця», на депозитному рахунку органу державної служби не відповідає меті прийняття Закону № 2468-IX, а саме: захист інтересів АТ «Українська залізниця» та покращення економічної ситуації в державі, що також не сприяє виконанню судового рішення, яке набрало законної сили та очевидно порушує права стягувача.

Не можна погодитись й з тим, що не виплачені стягувачу кошти зможуть використовуватися АТ «Українська залізниця» в господарській діяльності, адже не існує правового механізму повернення коштів, сплачених на виконання судового рішення у,

зупинення виконавчого провадження, яка не була предметом оскарження у цій справі, заступник начальника ВДВС була позбавлена можливості самостійно поновити виконавче провадження (прийняти відповідне рішення) та винести постанову про закінчення виконавче провадження у зв'язку з добровільним фактичним виконанням боржником рішення суду згідно з пунктом 9 частини першої статті 39 Закону України «Про виконавче провадження», оскільки таке зупинення проведено з підстав, передбачених підпунктом 1 пункту 10-3 розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» цього Закону, яким імперативно визначено, що лише після припинення або скасування правового режиму воєнного стану в Україні виконавець може здійснювати виконавче провадження щодо боржника АТ «Укрзалізниця», зокрема вчиняти виконавчі дії та приймати рішення шляхом винесення постанов.

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/117974736>

по суті, зупиненому виконавчому провадженні. Більше того, ці кошти не можуть використовуватися і в діяльності органу виконавчої служби, оскільки згідно з частиною п'ятою статті 47 Закону № 1404-VIII органам державної виконавчої служби та приватним виконавцям забороняється використовувати стягнуті з боржників грошові кошти, що підлягають виплаті стягувачам, на цілі, не передбачені цією статтею.

Тобто, перебування депозитному рахунку виконавчої служби перерахованих боржником коштів не узгоджується правом стягувача на виконання судового рішення без невинуватених затримок.

Отже, кошти, перераховані добровільно АТ «Українська залізниця» як боржником у виконавчому провадженні на депозитний рахунок виконавчої служби на виконання судового рішення після набрання чинності Законом № 2468-IX (тобто після 19 серпня 2022 року), підлягають перерахуванню стягувачу відповідно до статті 47 Закону № 1404-VIII.

У такому разі державний/приватний виконавець має поновити виконавче провадження (якщо воно зупинене) і вчинити дії щодо перерахування відповідних коштів стягувачу з подальшим зупиненням виконавчих дій на підставі пункту 10-3 розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 1404-VIII, а в разі наявності на те відповідних підстав, визначених Законом № 1404-VIII - закінчити виконавче провадження.

Зазначене відповідає меті здійснення виконавчого провадження - виконання судового рішення в розумний строк.

Водночас невинуватене зволікання з перерахуванням стягувачу коштів, які розміщені на депозитному рахунку, лише з посиланням на факт зупинення виконавчого провадження на строк до припинення або скасування правового режиму

воєнного стану в Україні, тобто на невизначений тривалий час, не відповідає Конституції України, Конвенції та Закону № 1404-VIII.

Тлумачення пункту 10-3 розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 1404-VIII має відбуватися з урахуванням змісту частин першої та другої статті 47 Закону № 1404-VIII, а саме:

- норми пункту 10-3 розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 1404-VIII направлені на зупинення саме тих виконавчих дій і заходів примусового виконання рішень, які вчиняються виконавцем у примусовому порядку з метою забезпечення виконання судового рішення і спрямовані на виявлення і стягнення майна боржника. Такими діями можуть бути: накладення арешту на майно чи грошові кошти, розшук майна, його реалізація, стягнення чи списання коштів з банківських рахунків тощо;

- вчинення АТ «Українська залізниця» як боржником у виконавчому провадженні добровільно дій, спрямованих на виконання судового рішення, зокрема перерахування коштів на депозитний рахунок органу державної виконавчої служби, не суперечить пункту 10-3 розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 1404-VIII.

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/135655207>

Скасована правова позиція	Актуальна правова позиція
Щодо правової природи договору оренди торговельного місця на ринку та застосування до нього Закону України "Про оренду державного та комунального майна"	
Правова позиція КГС ВС згідно з Постановою від 04.03.2025 у справі № 914/622/24	Правова позиція КГС ВС згідно з Постановою від 09.04.2026 у справі № 914/746/25
У цій справі суди дійшли висновку, що договір про надання в користування торгового місця на території КП "Ринок" від 01.01.2023 за своєю правовою природою є договором оренди, предметом якого є оренда комунального майна, оскільки КП "Ринок" є комунальним підприємством, єдиним засновником та власником якого є Стрийська міська рада. Спеціальним Законом, який регулює правові, економічні та організаційні відносини, пов'язані з передачею в оренду майна, що перебуває в державній та комунальній власності, майна, що належить Автономній Республіці Крим, а також передачею права на експлуатацію такого майна, а також майнові відносини між орендодавцями та орендарями щодо господарського використання майна, що перебуває в державній та комунальній власності, майна, що належить Автономній Республіці Крим, є Закон України "Про оренду державного та комунального майна". У зв'язку із запровадженням воєнного стану в Україні Законом України від 01.04.2022 № 2181-IX "Про внесення змін до Закону України "Про оренду державного та комунального майна" внесено зміни до розділу "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про оренду державного та комунального майна", який доповнено пунктом 61. За змістом пункту 61 розділу "Прикінцеві та перехідні положення" цього	Торговельний ринок - це простір для здійснення підприємницької діяльності, який має своє правове регулювання, де адміністрація ринку виступає організатором, а продавці - безпосередніми реалізаторами товарів. У свою чергу торговельне місце на ринку - це площа, відведена для розміщення необхідного для торгівлі інвентарю (вагів, лотків тощо) та здійснення продажу продукції з прилавків (столів), транспортних засобів, причепів, візків (у тому числі ручних), у контейнерах, кіосках, палатках тощо. Право на зайняття торговельних місць на ринку на визначений термін та реалізацію бажаних товарів продавці отримують внаслідок укладення письмових угод з адміністрацією, які передбачають, зокрема, внесення за це відповідної плати. Договори оренди торговельних місць на ринках не є класичними договорами найму в контексті передачі орендарям правомочностей орендодавця. Обсяг таких правомочностей значно вужчий за аналогічний обсяг, який отримує орендар нерухомості, включаючи, але не обмежуючись, правом володіння, яке відсутнє при оренді торговельного місця, але наявне при оренді нерухомого майна, а тому безумовне розповсюдження на правовідносини, що виникають при укладенні, зміні, розірванні, продовженні таких договорів приписів Закону № 157-IX, є помилковим.

Закону під час дії воєнного стану Кабінет Міністрів України може встановити інші правила передачі в оренду державного та комунального майна, ніж ті, що передбачені цим Законом, зокрема щодо продовження договору оренди, шляхом запровадження можливості автоматичного продовження договорів оренди, строк дії яких закінчується під час дії воєнного стану, на строк до припинення чи скасування та на чотири місяці після припинення чи скасування воєнного стану. На виконання цього Закону України від 01.04.2022 № 2181-IX Кабінетом Міністрів України прийнято 27.05.2022 постанову № 634 "Про особливості оренди державного та комунального майна у період воєнного стану", яка набрала законної сили 01.06.2022.

Суд першої інстанції обґрунтовано зазначив про відсутність доказів звернення балансоутримувача до відповідача за 30 календарних днів до дати закінчення договору оренди з повідомленням орендодавцю та орендарю про непродовження договору оренди з підстав, визначених статтею 19 Закону України "Про оренду державного та комунального майна". Такі висновки суду першої інстанції зроблені з урахуванням положень статті 19 Закону України "Про оренду державного та комунального майна" та пункту 5 постанови Кабінету Міністрів України від 27.05.2022 № 634.

Підставою виникнення правовідносин між позивачем та відповідачем був договір, який за своєю правовою природою є договором оренди комунального майна
Спірні правовідносини врегульовані Законом України "Про оренду державного та комунального майна" № 157-IX, а також постановою Кабінету Міністрів України від 27.05.2022 № 634.

Торговельне місце як площа, відведена для розміщення необхідного для торгівлі інвентарю та здійснення продажу продукції на ринках, не підпадає під жодне із визначень об'єктів оренди за Законом № 157-IX, а тому і передбачені ним процедури, зокрема щодо укладення та продовження договорів оренди комунального майна, до договорів оренди торговельних місць очевидно не застосовні.

Дія Закону України "Про оренду державного та комунального майна" не розповсюджується на правовідносини з укладення, зміни та продовження договорів оренди торговельних місць (площ), незважаючи на те, де саме такі місця знаходяться (вулиця, тимчасовий павільйон, капітальна будівля) і до якої форми власності належать. Такі правовідносини регулює ЦК України, а також підзаконні нормативно-правові акти, зокрема, Положення № 868 і Правила торгівлі на ринку.

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/135693092>

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/125804638>

Скасована правова позиція	Актуальна правова позиція
Щодо повноважень суду касаційної інстанції скасувати судові рішення ex officio у разі ухвалення його про права осіб, не залучених до участі у справі	
Правова позиція КЦС ВС згідно з Постановою від 16.06.2022 у справі № 569/20510/19	Правова позиція ВП ВС згідно з Постановою від 04.03.2026 року у справі № 922/5241/21
Не може бути скасоване правильне по суті і законне рішення з одних лише формальних міркувань (частина друга статті 410 ЦПК України). Суд не обмежений доводами та вимогами касаційної скарги, якщо під час розгляду справи буде виявлено порушення норм процесуального права, які передбачені пунктами 1, 3, 4, 8 частини першої статті 411, частиною другою статті 414 цього Кодексу, а також у разі необхідності врахування висновку щодо застосування норм права, викладеного у постанові Верховного Суду після подання касаційної скарги (частина третя статті 400 ЦПК України). Колегія суддів відхиляє доводи касаційної скарги про те, що суди прийняли рішення про права, свободи, інтереси та (або) обов'язки ТОВ, що не було залучено до участі у справі, оскільки скасування судових рішень на підставі пункту 8 частини першої статті 411 ЦПК України можливе саме за скаргою особи, яка не брала участі у справі, але суд вирішив питання про її права, свободи, інтереси та (або) обов'язки.	Ухвалення судом рішення про права, інтереси та (або) обов'язки особи, яка не була залучена до участі у справі становить такий дефект правосуддя, виправлення якого суд вищої інстанції не може поставити в залежність від того, чи скаржитися на нього особа. Цей дефект істотно відрізняється від тих порушень, які також становлять обов'язкову підставу для скасування судового рішення з направленням справи на новий розгляд, однак за умови якщо касаційну скаргу обґрунтовано такою підставою: - в ухваленні судового рішення брав участь суддя, якому було заявлено відвід, і судом касаційної інстанції визнано підстави його відводу обґрунтованими (п. 2 ч. 1 ст. 310 ГПК України); - справу розглянуто за відсутності будь-кого з учасників справи, належним чином не повідомлених про дату, час і місце судового засідання (п. 5 ч. 1 ст. 310 ГПК України). В обох цих випадках процесуальний закон залишає на розсуд учасника, чи оскаржувати рішення з відповідної підстави і чи буде воно з цієї підстави скасоване. Адже учасник має право заявити відвід, яким може не скористатись. Відповідно, справа могла бути розглянута за участі судді, стосовно якого могли існувати підстави для відводу. Схожим чином учасник може не вимагати скасування судового рішення з тих підстав, що його ухвалено за результатами розгляду справи за його відсутності без належного повідомлення про дату,

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/104849701>

час і місце судового засідання. Адже учасник може вирішити не брати участі у судовому засіданні.

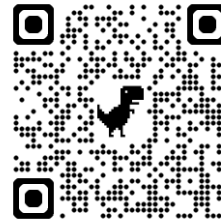
Тобто на ці випадки процесуальний закон поширює засаду диспозитивності і застосовує підхід, схожий на відмову від права на заперечення, коли певне порушення може мати місце, однак те, чи буде реагувати на нього суд вищої інстанції, залежить від вчинення скаржником належної заяви.

На відміну від цих випадків у ситуаціях, наприклад, розгляду справи неповноважним складом суду або ж ухвалення судового рішення про права, інтереси та (або) обов'язки осіб, що не були залучені до участі у справі, особа не може погодитись або не заперечувати проти цих порушень так, щоб ця згода чи відсутність заперечень мали для суду обов'язкове значення. Недопущення таких порушень становить публічну складову справедливого судового розгляду, від яких особа не може відмовитись на засадах диспозитивності.

Велика Палата знову підкреслює, що такий підхід до тлумачення підстави для скасування судового рішення як такої, яку суд касаційної інстанції застосовує *ex officio*, виправданий аби не допустити спрямування обов'язкового до виконання присуду рішення суду, який міститься в його резолютивній частині, проти особи, яка не була залучена до справи.

Повноваження скасувати судові рішення з направленням справи на новий розгляд, якщо суд нижчої інстанції прийняв рішення про права, інтереси та (або) обов'язки осіб, що не були залучені до участі у справі (п. 8 ч. 1 ст. 310 ГПК України), суд касаційної інстанції здійснює незалежно від вимог та доводів касаційної скарги, а також незалежно від того, чи звернулась з касаційною скаргою особа, про права, інтереси та (або) обов'язки якої суд нижчої інстанції ухвалив рішення.

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/135044563>

Скасована правова позиція	Актуальна правова позиція
Щодо застосування ч. 2 ст. 625 ЦК України до грошового зобов'язання, можливість примусового стягнення якого за судовим рішенням остаточно втрачена	
Правова позиція КЦС ВС згідно з Постановою від 28.09.2021 у справі № 759/4755/19	Правова позиція ВП ВС згідно з Постановою від 11.02.2026 року у справі № 754/511/23
Відповідно до статті 625 ЦК України боржник не звільняється від відповідальності за неможливість виконання ним грошового зобов'язання. Боржник, який прострочив виконання грошового зобов'язання, на вимогу кредитора зобов'язаний сплатити суму боргу з урахуванням встановленого індексу інфляції за весь час прострочення, а також три проценти річних від простроченої суми, якщо інший розмір процентів не встановлений договором або законом. За змістом наведеної норми закону нараховані на суму боргу інфляційні втрати та 3 % річних входять до складу грошового зобов'язання і вважаються особливою мірою відповідальності боржника за прострочення грошового зобов'язання, оскільки виступають способом захисту майнового права та інтересу, який полягає у відшкодуванні матеріальних втрат кредитора від знецінення грошових коштів унаслідок інфляційних процесів та отриманні компенсації (плати) від боржника за користування ним утримуваними грошовими коштами, належними до сплати кредитором. У цій справі суд апеляційної інстанції дійшов обґрунтованого висновку про відсутність підстав вважати зобов'язання особи за кредитним договором натуральним зобов'язанням, оскільки заочним рішенням суду стягнуто з особи на користь ПАТ «Дельта Банк» заборгованість за	Відповідно до статті 625 ЦК України боржник не звільняється від відповідальності за неможливість виконання ним грошового зобов'язання. Боржник, який прострочив виконання грошового зобов'язання, на вимогу кредитора зобов'язаний сплатити суму боргу з урахуванням встановленого індексу інфляції за весь час прострочення, а також три проценти річних від простроченої суми, якщо інший розмір процентів не встановлений договором або законом. За змістом частини другої статті 625 ЦК України нарахування інфляційних втрат на суму боргу та трьох процентів річних входять до складу грошового зобов'язання і є особливою мірою відповідальності боржника за прострочення грошового зобов'язання, оскільки виступає способом захисту майнового права та інтересу, який полягає у відшкодуванні матеріальних втрат кредитора від знецінення грошових коштів унаслідок інфляційних процесів та отриманні компенсації від боржника за неналежне виконання зобов'язання. З аналізу глави 50 ЦК України, яка врегульовує питання припинення зобов'язання, слідує, що чинне законодавство не пов'язує припинення зобов'язання з наявністю судового рішення чи відкриттям виконавчого провадження з його примусового виконання, а наявність судових актів про стягнення заборгованості не припиняє грошових зобов'язань боржника та не позбавляє кредитора права на отримання передбачених частиною другою

кредитним договором, тобто вимога банку про стягнення заборгованості за кредитом вже захищена у судовому (примусовому) порядку.

Апеляційний суд правильно відхилив доводи особи про те, що банком пропущено строк для пред'явлення виконавчих листів до виконання, оскільки вказана обставина не має правового значення та не позбавляє кредитора права на отримання передбачених частиною другою статті 625 ЦК України сум.

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/134249316>

статті 625 ЦК України сум. Вирішення судом спору про стягнення грошових коштів за договором не змінює природи зобов'язання та підстав виникнення відповідного боргу.

Наявність судового рішення про відновлення прав на грошові суми не змінює правової природи правовідносин учасників спору, оскільки за своєю юридичною природою рішення суду не породжує нових прав та/або обов'язків, а як спосіб захисту порушеного права на їх отримання лише трансформує та/або підтверджує існуючі зобов'язання з їх виплати у спосіб, обраний позивачем.

Водночас можливість примусового стягнення кредитором заборгованості, про стягнення якої ухвалено рішення суду, вичерпується після закінчення строку пред'явлення до виконання виконавчого документа на виконання вказаного рішення, якщо такий строк не було поновлено судом в установленому законом порядку.

Оскільки право на примусове виконання обмежене строком пред'явлення виконавчого документа до виконання, то в разі пропуску такого строку та за умови, що суд відмовив у його поновленні, право на примусове виконання судового рішення вважається остаточно втраченим. Держава більше не забезпечує реалізацію цього рішення через виконавчу службу. Це означає, що рішення стає таким, яке не можна виконати примусово. У такому випадку за загальним правилом судове рішення про стягнення боргу не припиняє самого зобов'язання (борг як цивільно-правовий обов'язок формально продовжує існувати), але реалізація цього зобов'язання неможлива через примусове виконання.

Кредитор не може повторно пред'явити виконавчий документ на виконання (строк пропущено, а в його поновленні відмовлено), повторно звернутися до суду про той самий борг (наявне судове

	рішення щодо цього боргу), вимагати виконання через державні механізми. Боржник уже не зобов'язаний повертати борг через примус і може посилатися на остаточну втрату можливості виконання рішення. Однак це не виключає можливого погашення боргу боржником добровільно, що не буде вважатися безпідставно отриманим майном. У такій ситуації зобов'язання не є за давним у класичному розумінні, оскільки позовна давність застосовується до звернення з позовом, а тут уже є судові рішення, яке набрало законної сили. Водночас втрата права на примусове виконання судового рішення, припинення можливості його реалізації через пропуск строку пред'явлення виконавчого документа до виконання і відмову у його поновленні судом свідчить про неможливість захисту такої вимоги в примусовому порядку. У зв'язку з пропуском строку пред'явлення виконавчого документа до виконання та відмовою суду в його поновленні право стягувача на примусове виконання судового рішення є остаточно втраченим, а можливість виконання такого рішення - припиненою. Сплив строку пред'явлення виконавчого документа до виконання не є формальністю, а є самостійною підставою для припинення можливості примусового виконання судового рішення. Відмова в поновленні строку судом означає остаточність правової ситуації, відсутність будь-яких подальших процесуальних механізмів виконання судового рішення, а отже, відносини щодо примусового виконання стають стабільними. З наведеного вбачається, що хоча формально позовна давність не застосовується, фактично зобов'язання втрачає юридичну примусовість, вимога за цим зобов'язанням стає такою, що не може бути захищена в примусовому порядку, але добровільне
--	--

	виконання якої не є безпідставно набути майном. Ігнорування кредитором обставин закінчення строку пред'явлення рішення суду до виконання щодо стягнення заборгованості призвело б до надання стягувачу можливості безпідставно уникнути законодавчої вимоги щодо встановлених законом строків та призвело б до безпідставного перебування боржника у невизначеному стані понад установлений законом строк, що порушило б принцип правової визначеності як один з основоположних аспектів верховенства права. Сплив строків пред'явлення виконавчого листа до виконання є законним правом боржника уникнути притягнення до цивільно-правової відповідальності після закінчення певного періоду після видачі судом виконавчого документа. Ці строки забезпечують юридичну визначеність та остаточність, запобігаючи порушенню прав боржників. Суд гарантує право на справедливий суд як стягувачу, так і боржнику, оскільки має враховувати не лише майнові інтереси стягувача, а й захищати права та інтереси боржника, який у такому випадку правомірно протягом тривалого періоду міг розраховувати на відсутність загрози примусового виконання рішення та притягнення до відповідальності за його невиконання. За протилежним (іншим) підходом буде складатися нерозумна ситуація, за якою після втрати права на примусове виконання судового рішення про стягнення основного боргу і припинення можливості його реалізації, зокрема у зв'язку з пропуском строку пред'явлення виконавчого документа для виконання і відмови в поновленні цього строку судом, за обставин неможливості виконання захисту основної вимоги (про стягнення основної суми боргу) кредитор зберігатиме можливість постійно подавати вимоги про стягнення 3 % річних та інфляційних втрат, нарахованих на невиконувану вимогу, що суперечитиме принципу
--	--

	правової визначеності. Зобов'язання зі сплати боргу, яке засвідчене судовим рішенням про його примусове стягнення, строк пред'явлення виконання за яким пропущено і в поновленні такого строку суд відмовив, а можливість його виконання втрачена, не може вважатися припиненим у матеріально-правовому сенсі (може бути виконаним добровільно боржником). Проте таке зобов'язання вважається тим зобов'язанням, вимоги за яким позбавлені примусового захисту, проте добровільне виконання яких визнається належним. У такому випадку до відповідних грошових вимог (щодо яких вичерпана можливість стягнення в примусовому порядку за судовим рішенням) не можна застосовувати правила частини другої статті 625 ЦК України. https://reyestr.court.gov.ua/Review/134456472
--	---